האגודה הישראלית לחקר שפה וחברה
Israeli Association for the Study of Language and Society
الجمعية الإسرائيلية لدراسة اللغة والمجتمع

עיונים בשפה וחברה: כתב העת של האגודה הישראלית לחקר שפה וחברה

גיליון מיוחד בנושא רב־לשוניות בחינוך: התערבויות, יוזמות פדגוגיות והכשרת מורים

קול קורא

עורכות אורחות: ד״ר אורלי חיים, מכללת בית ברל, ופרופ׳ מיכל טננבאום, אוניברסיטת תל אביב

עורכי כתב העת: ד״ר תמי יאיר ופרופ׳ רועי גפטר

רב־לשוניות היא חלק בלתי נפרד מהמציאות החברתית והחינוכית בישראל. השפות, התרבויות והזהויות הנוכחות במרחב החינוכי מזמנות אפשרויות ללמידה, למפגש ולהרחבת אופקים, ובה בעת מציבות אתגרים הנוגעים לשוויון הזדמנויות, להכרה ולשייכות. קידום רב־לשוניות בחינוך מחייב הכרה במשאבים הלשוניים והתרבותיים של כלל הלומדים ופיתוח דרכי הוראה המאפשרות להביאם לידי ביטוי.

למערכות החינוך, מהגן ועד להשכלה הגבוהה, במסגרות פורמליות ובלתי פורמליות, תפקיד מרכזי בטיפוח מרחבים המכירים בשונות לשונית ותרבותית ורואים בה משאב. התערבויות חינוכיות ברוח זו עשויות לקדם למידת שפות ואוריינות, לחזק זהות ושייכות ולתמוך בערכים של חברה משותפת, סובלנות, הפחתת אפליה וצדק לשוני. לצד פיתוחן ויישומן של יוזמות כאלה, נדרש מחקר אמפירי שיבחן את תהליכיהן, את תרומתן ואת התנאים המאפשרים את הצלחתן.

אנו מזמינות הגשת מאמרים לגיליון מיוחד של כתב העת שיוקדש למחקרים אמפיריים העוסקים בהתערבויות המקדמות רב־לשוניות ורב־תרבותיות בחינוך הפורמלי והבלתי פורמלי, דרכי הוראה, חומרי הוראה, הכשרת הוראה, וכד׳.

נשמח לקבל מאמרים העוסקים, בין היתר, בנושאים הבאים:

- **התערבויות לקידום רב־לשוניות ורב־תרבותיות** בגני ילדים, בבתי ספר יסודיים ועל־יסודיים, בהשכלה הגבוהה ובמסגרות חינוך בלתי פורמליות.
- **הכשרת מורים ופיתוח מקצועי** המקדמים תפיסות, ידע וכלים להוראה במרחבים רב־לשוניים ורב־תרבותיים.
- **יוזמות פדגוגיות רב־לשוניות**, ובהן הוראת שפה מבוססת תוכן, שילוב הוראה של כמה שפות, יצירת קשרים בין שפות בתהליכי הלמידה, ונוף לשוני.
- **פיתוח מיומנויות אוריינויות חוצות־שפות**, לרבות העברת ידע ואסטרטגיות בין שפות ושימוש במכלול המשאבים הלשוניים של הלומדים.

- **זהות, שייכות ותרבות בהוראה ובלמידה**, ובכלל זה מתן מקום לשפות הבית ולשפות מורשת וחיזוק הקשר בין המסגרת החינוכית, המשפחה והקהילה.
- **חינוך לחברה משותפת ולצדק לשוני**, לרבות התערבויות לקידום סובלנות, לצמצום דעות קדומות ואפליה ולהרחבת ההכרה בשפות ובדובריהן.
- **בינה מלאכותית וטכנולוגיות דיגיטליות בהקשרים רב־לשוניים**, ובכלל זה תרומתן ללמידה ולהוראה, להנגשה ולהשתתפות, לצד בחינת הטיות ופערים בין שפות.

יתקבלו גם הצעות בנושאים נוספים בזיקה למוקד הגיליון.

המאמרים יהיו מבוססי מחקר אמפירי, בגישות איכותניות, כמותיות או משולבות, או מחקרי פעולה.

תקצירים עד 300 מילים יש להעביר עד 31.12.2026 אל העורכות האורחות של הגיליון: למיילים- orli.haim@beitberl.ac.il; mtannen@tauex.tau.ac.il. יש לוודא קבלת אישור על משלוח התקציר. התשובות לגבי התקצירים יישלחו עד סוף ינואר 2027. חשוב להדגיש כי קבלת התקציר אינה מבטיחה את קבלת המאמר. המאמרים יהיו בעברית באורך של עד 6000 מילים. כל מאמר יעבור שיפוט מדעי, כמקובל, וקבלתו תהיה נתונה גם לשיקולן של העורכות האורחות. להנחיות להגשת המאמרים ראו - הנחיות לכותבים – שפה ועוד. הגליון מתוכנן לצאת בסוף שנת 2027.

בברכה,
עורכות הגיליון המיוחד

אורלי חיים ומיכל טננבאום